

Wackermannova „dílna zjevování“

Jiří Wackermann vystudoval na Karlově univerzitě psychologii, a ta se také stala jeho odbornou profesí. Zdá se ale, že psychologie se promítá i do jeho vedlejší, neméně zaujatě sledované, profese, totiž fotografování.

Do člověka mnoho nevidíme, i když se o to moderní psychologie už déle než jedno století snaží. I nadále „terén“ psychologie vzdoruje vědeckému popisu a klasifikaci, rezervované postoje a kritické závěry jsou na místě. Vždyť každý člověk je individualitou, mikrokosmem a tento fakt dostatečně potvrzuje právě tvorba a umění.

Asi ne náhodou jsou Wackermannovy fotografie černobílé, jako by i on váhal s mapováním lidského spektra. Uvnitř je tma a jen slabý paprsek světla neboli poznání může objevit souvislost mezi viděnou skutečností a niterným obrazem. Černobílé fotografování má schopnost prosvětlit věci i představy jako rentgen. To, co pak na výsledné fotografii vidíme, není jen snímek růže ve váze na stolku, ale i vnitřní rozpoložení autora. Vidíme zkrátka více, než je vidět. Totéž platí i o dalších námětech této „dílny zjevování“, ať už se jedná o strukturu zdi, puklinu či hru stínů.

Wackermann byl v počátcích ovlivněn surrealismem, zajímal se o práci Emily Medkové a Ladislava Nováka. Surrealismus odmítaný a také ideologicky pronásledovaný má přesto v českém umění dlouhou a silnou tradici a těžko se mu vyhnout. Přežil válku, padesátá léta, socialistický realismus a měl ještě co říci i v době normalizace. Surrealismus byl Wackermannovi dobrou školou, iniciací a inspirací, což platí například o jeho náklonnosti k symbolům, znakům a skrytým významům.

Černobílá fotografie pracuje se světlem a stíny a pohybuje se vždy na pomezí abstrakce. Dá se dokonce říci, že černobílý proces je nakonec náročnější než standardní fotografie barevná. Vyžaduje soustředění, řekněme rovnou: psychologii! U Jiřího Wackermanna není černobílá fotografie jen retromódou či technickým anachronismem v době digitálních technologií. Má svůj důvod, svou poetiku „zjevování“, je autentická.

— Josef Kroutvor

Přetištěno z katalogového listu k výstavě *Návraty spatřeného* v Kavárně a galerii Café Kampus, Praha, květen/červen 2015.

© 2015 Josef Kroutvor